

Čís. 14323.

Nárok na vydání vysvědčení podle § 1163 obč. zák. předpokládá služební smlouvu.

Ani z ustanovení §§ 1 a 5 zákona ze dne 19. srpna 1925 čís. 203 Sb. z. a n. a § 1 (3) vládního nařízení ze dne 14. května 1926 čís. 71 Sb. z. a n. nelze odvoditi soukromé právo na vydání vysvědčení, nešlo-li o poměr (smlouvu) služební.

(Rozh. ze dne 18. dubna 1935, Rv I 2561/33.)

Žalobce byl na základě písemného ujednání činným v realitní kanceláři žalovaného jako sprostředkovatel koupě nemovitostí. Žalobou domáhá se potvrzení (vysvědčení) o této jeho činnosti v době, kdy ji vykonával. P r v ý s o u d uznal podle žaloby, o d v o l a c í s o u d žalobě nevyhověl.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y :

Dovolatel sám připouští, že nebyl zaměstnancem žalovaného, trvá však na tom, že bylo obdobně použiti ustanovení § 1163 obč. zák., ježto prý byl činným ve sprostředkovatelské živnosti žalovaného a k osamostatnění v živnosti tohoto druhu potřebuje vysvědčení o nabyté odborné způsobilosti podle § 1 zák. čís. 203/25 sb. z. a n. a třetího odstavce § 1 vládního nařízení čís. 71/26 sb. z. a n. Nemůže býti pochybno, že ustanovení § 1163 obč. zák. týká se jen služebních poměrů a musí býti obmezeno jen na takové poměry. To vyplývá jednak z doslovu zákonné normy, jednak z jejího účelu opatřiti zaměstnanci průkaz, jakého druhu a jaké povahy byla skutečná jeho činnost v zaměstnavatelově podniku (sb. n. s. 11627). Materiálie k III. dílčí novele (zpráva komise pro justiční věci) zdůrazňují (str. 357), že bylo účelem tohoto předpisu stanovit v občanském zákoníku všeobecně platnou normu o právu zaměstnaného na vysvědčení, které bylo dosud vysloveno jen v zákonech zvláštních (§ 81 živn. ř., § 39 zák. o obch. pomocnících). Z toho, že zákon stanovil výhradně povinnost zaměstnavatelovu vydati vysvědčení zaměstnancům, plyne zřetelně, že ji chtěl obmeziti jen případy služebních smluv a že v jiných případech nemínil propůjčiti smluvním stranám takové oprávnění, pokud se týče uložiti tomuto oprávnění odpovídající povinnost. V souzené věci mezi spornými stranami o služební poměr nešlo. Případ, o který jde, lze tedy spolehlivě rozhodnouti podle doslovu a přirozeného smyslu zákona (§ 7 obč. zák.) a netřeba hleděti k podobným případům, ježto pozitivní normy nezavdávají podnětu k pochybnostem. Neprávem vyvozuje dovolatel důvodnost žalobního nároku z ustanovení §§ 1, 5 zák. čís. 203/25 a § 1 (3) vládního nařízení čís. 71/26 sb. z. a n., ježto tyto normy upravují jen způsob, jakým má uchazeč o udělení koncese k provozu živnosti sprostředkovatelské prokázati úřadům svoji od-

bornou způsobilost a předpisují, že odbornou způsobilost jest prokázati vysvědčením o nejméně pětiletém zaměstnání v podniku blíže vyznačeném. Z toho nelze odvozovati soukromé právo na vydání vysvědčení vůči jiné osobě než zaměstnavateli, jímž žalovaný nebyl.

Čís. 14324.

O tom, zda byt je podle § 26 (1) čís. 12 a) zák. o ochraně nájemníků ve znění vyhlášky ministerstva sociální péče ze dne 24. března 1934 čís. 62 Sb. z. a n. vyňat z ochrany, rozhoduje jen stav bytu v době výpovědi nebo v době, kdy jej zákon z ochrany vyjímá, nikoliv úmluva stran o povaze bytu při uzavření nájemní smlouvy.

(Rozh. ze dne 25. dubna 1935, R I 368/35.)

Proti soudní výpovědi z bytu namítl žalovaný, že byt najal dne 26. května 1919 jako dvoupokojový s příslušenstvím, že také bytu jako takového užíval — a že byt jest také skutečně jen byt o dvou pokojích s příslušenstvím. U bytu není a nikdy nebyla kuchyň, nýbrž jen předsíňka bez kuchyňských kamen, a ke dvěma pokojům přiléhá vzadu jako příslušenství tmavá komůrka, která byla původně skládkou neb špíží, do níž denní světlo nevniká, a byt byl také jako dvoupokojový fatován pro činžovní daň. **P r v ý s o u d** zjistiv, že byt je pokládati stavebně v přítomné době za byt třípokojový, ponechal soudní výpověď v účinnosti. **O d v o l a c í s o u d** zrušil rozsudek prvního soudu pro neúplnost řízení a uložil mu nové rozhodnutí. V **d ů v o d e c h** uvedl: Podstatou sporu je vlastně jen otázka, zda jde o byt o třech pokojích a kuchyni s příslušenstvím, jak tvrdí žalující, či o byt o dvou pokojích a kuchyni s přísl., a dále, zda rozhoduje stav bytu, jak byl povolen stavebně, či stav v čas pronájmu, anebo konečně stav v čas dané výpovědi. Podle právního názoru odvolacího soudu rozhoduje, co při uzavření nájemní smlouvy bylo pronajato a zač, tedy nájemní objekt a činže. Byl-li žalovaným najmutý byt skutečně v čas uzavření nájemní smlouvy bytem jen o dvou pokojích a ostatní dvě místnosti nebyly ani kuchyní a tím méně pokojem, zejména ona místnost se zasklenými dveřmi, a jestliže žalovaný teprve sám si je upravil tak, jak jich nyní používá, pak zůstal nájemní objekt svým rozsahem tím, čím byl v čas pronajmutí, tedy bytem o dvou pokojích. Bude proto na prvním soudě, aby provedl důkazy o tvrzení žalovaného, zda skutečně mu byl byt pronajat jako byt dvoupokojový, zda jím tehdá také byl, zda činže mu byla stanovena také jako z dvoupokojového bytu, zda byt byl také jako dvoupokojový fatován, případně bude nutno provést i místní ohledání za příbrání soudního znalce z oboru stavitelství a tak o tvrzení žalovaného ohledně rozsahu a stavu tohoto bytu v čas uzavření nájemní smlouvy zjednatí si jasno s patřičným zřetelem na úpravu, jak ho nyní žalovaný používá.

N e j v y š š í s o u d zrušil na rekurs žalobců usnesení odvolacího soudu a uložil mu nové rozhodnutí o odvolání.